RECOMANDAREA COMISIEI

din 18 iunie 2019

privind proiectul de plan național integrat privind energia și clima al Bulgariei pentru perioada 2021-2030

(2019/C 297/02)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanța uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]), în special articolul 9 alineatul (2),

întrucât:

(1) În temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, fiecare stat membru trebuie să prezinte Comisiei un proiect al propriului plan național integrat privind energia și clima pentru perioada 2021-2030, în conformitate cu articolul 3 alineatul (1) din regulamentul menționat și cu anexa I la acesta. Primele proiecte ale planurilor integrate naționale privind energia și clima trebuiau să fie prezentate până la 31 decembrie 2018.

(2) Bulgaria a prezentat propriul proiect de plan național integrat privind energia și clima la 15 ianuarie 2019. Prezentarea acestui proiect de plan constituie baza și prima etapă a procesului iterativ dintre Comisie și statele membre al cărui scop este finalizarea planurilor naționale integrate privind energia și clima și implementarea lor ulterioară.

(3) În temeiul Regulamentului (UE) 2018/1999, Comisia trebuie să evalueze proiectele planurilor naționale integrate privind energia și clima. Comisia a realizat o evaluare cuprinzătoare a proiectului de plan național integrat privind energia și clima al Bulgariei, ținând seama de elementele relevante din Regulamentul (UE) 2018/1999. Această evaluare ([2]) este publicată împreună cu prezenta recomandare. Recomandările de mai jos se bazează pe evaluarea respectivă. În special, recomandările Comisiei se pot referi la (i) nivelul de ambiție al obiectivelor, țintelor și contribuțiilor menite a permite îndeplinirea în mod colectiv a obiectivelor uniunii energetice și, în special, atingerea țintelor Uniunii pentru 2030 în domeniul energiei din surse regenerabile și al eficienței energetice, precum și la nivelul de interconectivitate a rețelelor electrice spre care tinde statul membru în cauză pentru 2030; (ii) politicile și măsurile legate de obiectivele de la nivelul statelor membre și al Uniunii, precum și la alte politici și măsuri cu o potențială relevanță transfrontalieră; (iii) orice politică și măsură suplimentară ce ar putea fi necesare în cadrul planurilor naționale integrate privind energia și clima; (iv) consecvența și interacțiunile dintre politicile și măsurile existente și cele planificate incluse în planul național integrat privind energia și clima din cadrul unei singure dimensiuni și între dimensiuni diferite ale uniunii energetice.

(4) În procesul de elaborare a recomandărilor, Comisia a ținut seama, pe de o parte, de nevoia de a pune laolaltă anumite contribuții planificate cuantificate ale tuturor statelor membre, pentru a evalua ambiția la nivelul Uniunii și, pe de altă parte, de nevoia de a oferi statului membru în cauză timp suficient pentru a acorda atenția cuvenită recomandărilor Comisiei înaintea finalizării planului național.

(5) Recomandările Comisiei referitoare la nivelurile de ambiție ale statelor membre în privința energiei din surse regenerabile sunt bazate pe o formulă stabilită în anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1999, bazată pe criterii obiective.

(6) În ceea ce privește eficiența energetică, recomandările Comisiei se bazează pe evaluarea nivelului național de ambiție prevăzut în proiectul de plan național integrat privind energia și clima, în comparație cu nivelul colectiv al eforturilor necesare pentru atingerea țintelor Uniunii, ținând seama de informațiile furnizate cu privire la anumite circumstanțe specifice la nivel național, după caz. Contribuțiile naționale finale în domeniul eficienței energetice ar trebui să reflecte potențialul de realizare a unor economii de energie eficiente din punctul de vedere al costurilor și ar trebui să fie sprijinite de o strategie de renovare a clădirilor solidă pe termen lung și de măsuri de punere în aplicare a obligației privind economiile de energie prevăzute la articolul 7 din Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([3]). De asemenea, statele membre ar trebui să demonstreze că au ținut seama în mod adecvat de principiul „eficiența energetică înainte de toate”, explicând mai ales modul în care eficiența energetică contribuie la îndeplinirea în mod eficient din punctul de vedere al costurilor a obiectivelor naționale legate de o economie cu emisii scăzute de carbon competitivă, de siguranța alimentării cu energie și de rezolvarea problemei sărăciei energetice.

([1]) JO L 328, 21.12.2018, p. 1.

([2]) SWD(2019) 225.

([3]) Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1).

(7) Regulamentul privind guvernanța prevede că statele membre trebuie să prezinte o perspectivă de ansamblu asupra investițiilor necesare pentru îndeplinirea obiectivelor, atingerea țintelor și realizarea contribuțiilor stabilite în planul național integrat privind energia și clima, precum și o evaluare generală privind sursele investițiilor respective. Planurile naționale privind energia și clima ar trebui să asigure transparența și previzibilitatea politicilor și măsurilor naționale, pentru a se garanta siguranța investițiilor.

(8) În paralel, ca parte a ciclului semestrului european 2018-2019, Comisia a pus un accent puternic asupra nevoilor de investiții ale statelor membre în domeniul energiei și în cel al climei. Acest accent este reflectat în Raportul de țară pentru Bulgaria ([4]) pentru 2019 și în recomandarea Comisiei de Recomandare a Consiliului pentru Bulgaria ([5]), ca parte a procesului semestrului european. În procesul de evaluare a planurilor naționale integrate privind energia și clima, Comisia a ținut seama de cele mai recente constatări și recomandări din cadrul semestrului european. Recomandările Comisiei sunt complementare celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări care au fost emise în contextul semestrului european. De asemenea, statele membre ar trebui să se asigure că planurile lor naționale integrate privind energia și clima țin seama de cele mai recente recomandări specifice fiecărei țări care au fost emise în contextul semestrului european.

(9) În plus, Regulamentul privind guvernanța prevede că fiecare stat membru trebuie să țină seama în mod corespunzător de toate recomandările Comisiei referitoare la propriul plan național integrat privind energia și clima care trebuie prezentat până la 31 decembrie 2019 și, dacă nu dă curs unei recomandări sau unei părți substanțiale a unei recomandări, statul membru în cauză trebuie să transmită și să facă publice motivele deciziei sale.

(10) Datele raportate de statele membre în propriile planuri naționale integrate privind energia și clima și în actualizările din anii următori trebuie să fie aceleași cu datele raportate Eurostatului sau Agenției Europene de Mediu, după caz. De asemenea, utilizarea aceleiași surse și, dacă sunt disponibile, a statisticilor europene este esențială pentru calcularea situației de referință pentru modelare și proiecții. Utilizarea statisticilor europene va îmbunătăți comparabilitatea datelor și a proiecțiilor folosite în planurile naționale integrate privind energia și clima.

(11) Toate elementele anexei I la Regulamentul (UE) 2018/1999 trebuie incluse în planul național integrat final privind energia și clima. În acest context, ar trebui să se evalueze impactul macroeconomic și, în măsura în care acest lucru este fezabil, impactul asupra sănătății, impactul asupra mediului, impactul asupra ocupării forței de muncă, impactul asupra educației și a competențelor și impactul social ale politicilor și măsurilor planificate. Publicul și alte părți interesate trebuie să participe la elaborarea planului național integrat final privind energia și clima. Acestea și alte elemente sunt descrise în detaliu în documentul de lucru al serviciilor Comisiei publicat împreună cu prezenta recomandare ([6]).

(12) Planurile naționale integrate privind energia și clima oferă oportunitatea definirii în mod coerent a politicilor și măsurilor pe termen lung, ținând seama de interconexiunile care rezultă între dimensiuni în ceea ce privește potențialele sinergii sau riscuri. Deși politicile și măsurile descrise în proiectul de plan par a ține seama de unele interconexiuni, evaluarea interconexiunilor dintre toate cele cinci dimensiuni ar trebui consolidată și mai mult în planul final. Analiza ar putea include estimări cantitative și ar trebui să cuprindă, de asemenea, eventualele interacțiuni negative dintre politici și măsuri și să arate modul în care intenționează Bulgaria să le abordeze. În special, sinergiile dintre dimensiunile referitoare la decarbonizare, la securitatea energetică și la piața internă și principiul „eficiența energetică înainte de toate” impun o evaluare suplimentară. De asemenea, ar trebui analizat în continuare rolul eficienței energetice în ceea ce privește rezolvarea problemei sărăciei energetice. Un element important care trebuie evaluat în continuare în planul final, inclusiv prin prisma costurilor și a competitivității, este interacțiunea dintre continuarea planificată a producției de energie electrică pe bază de cărbune și utilizarea sporită a gazului, pe de o parte, și dimensiunea referitoare la decarbonizare, pe de altă parte. Un alt element este impactul utilizării biomasei asupra absorbțiilor contabilizate rezultate din exploatarea terenurilor și din silvicultură. Legătura dintre producția de energie electrică și implementarea tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon ar trebui să fie abordată mai detaliat în cadrul dimensiunii referitoare la cercetare, inovare și competitivitate.

(13) O contribuție benefică la planul național integrat final privind energia și clima ar fi o analiză cuprinzătoare privind poziționarea actuală a sectorului tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon în cadrul pieței mondiale, inclusiv din punctul de vedere al decarbonizării sectoarelor industriale mari consumatoare de energie și mari generatoare de emisii de dioxid de carbon. Planul ar putea fi îmbunătățit prin evidențierea domeniilor cu avantaje competitive și provocări potențiale, prin definirea, pe baza acestora, a unor obiective, politici și măsuri, precum și prin stabilirea unor legături adecvate cu politica referitoare la întreprinderi și politica industrială. Ar putea fi evidențiate și mai mult interacțiunile cu economia circulară și, în special, relevanța acesteia pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

([4]) SWD(2019) 1001 final/2.
([5]) COM (2019) 502 final din 5 iunie 2019.
([6]) SWD(2019) 225.

(14) Recomandările Comisiei pentru Bulgaria sunt bazate pe evaluarea proiectului de plan național integrat privind energia și clima al Bulgariei, care este publicată împreună cu prezenta recomandare ([7]),

RECOMANDĂ CA BULGARIA SĂ IA MĂSURI PENTRU:

1. A înălța nivelul de ambiție pentru 2030, până la o pondere a energiei din surse regenerabile de cel puțin 27 %, aceasta fiind contribuția Bulgariei la atingerea țintei Uniunii privind sursele regenerabile de energie pentru 2030, în conformitate cu formula indicată în anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1999. A include în planul plan național integrat final privind energia și clima o traiectorie orientativă care să cuprindă toate punctele de referință menționate la articolul 4 litera (a) punctul 2 din Regulamentul (UE) 2018/1999 în conformitate cu ponderea menționată, dat fiind că este necesară intensificarea eforturilor în scopul atingerii acestei ținte în mod colectiv. A prezenta politici și măsuri detaliate și cuantificate care sunt conforme cu obligațiile prevăzute în Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului ([8]) și a permite realizarea acestei contribuții la timp și în mod eficient din punctul de vedere al costurilor. A spori nivelul de ambiție în sectorul încălzirii și răcirii, în scopul atingerii țintei orientative incluse la articolul 23 din Directiva (UE) 2018/2001, și a prezenta politici și măsuri adecvate în scopul atingerii țintei pentru transporturi stabilite în proiectul de plan național integrat privind energia și clima al Bulgariei și în conformitate cu articolul 25 din Directiva (UE) 2018/2001. A furniza detalii și măsuri suplimentare privind cadrul favorabil pentru autoconsumul de energie din surse regenerabile și comunitățile de energie din surse regenerabile, în conformitate cu articolele 21 și 22 din Directiva (UE) 2018/2001, inclusiv privind simplificarea procedurilor administrative.

2. A înălța nivelul de ambiție pentru reducerea atât a consumului de energie primară, cât și a consumului final de energie, dat fiind că trebuie intensificate eforturile în vederea îndeplinirii obiectivului de eficiență energetică al Uniunii pentru 2030, și a sprijini acest nivel de ambiție prin politici și măsuri adecvate care să ducă la realizarea unor economii de energie suplimentare până în 2030. A justifica politicile și măsurile propuse printr-o evaluare a impactului și printr-un set mai detaliat de informații privind cuantificarea impacturilor, prin prisma economiilor de energie preconizate, și privind calendarul de punere în aplicare. A oferi mai multe detalii privind modul în care urmează a fi îmbunătățit sistemul său de obligații în ceea ce privește economiile de energie, astfel încât acesta să permită obținerea rezultatelor preconizate.

3. A specifica o strategie solidă de diversificare a surselor de gaze, care să includă proiectele de infrastructură subiacentă relevante și contribuțiile lor. A detalia strategia de aprovizionare pe termen lung cu materiale nucleare și combustibil nuclear, în special prin prisma extinderii prevăzute a capacității sale de producție de energie nucleară.

4. A stabili obiective și ținte progresiste referitoare la integrarea pieței, în special măsuri de dezvoltare a unor piețe competitive angro și cu amănuntul, atât prin stimularea concurenței în interiorul țării, inclusiv prin realizarea de progrese în direcția unor prețuri bazate în întregime pe piață, cât și prin eliminarea barierelor din calea comerțului transfrontalier.

5. A clarifica obiectivele naționale și țintele de finanțare în domeniul cercetării, inovării și competitivității, în special în ceea ce privește uniunea energetică, care trebuie îndeplinite de acum și până în 2030, astfel încât să fie imediat măsurabile și capabile să sprijine atingerea țintelor din cadrul celorlalte dimensiuni ale planului național integrat privind energia și clima. A sprijini îndeplinirea acestor obiective prin politici și măsuri adecvate și specifice, inclusiv cele care urmează a fi elaborate în cooperare cu alte state membre, cum ar fi Planul strategic european privind tehnologiile energetice.

6. A intensifica cooperarea regională cu statele membre învecinate și în interiorul cadrelor de cooperare regionale stabilite, precum Grupul la nivel înalt CESEC (Conectivitate în Centrul și Sud-Estul Europei în domeniul energiei), inclusiv în ceea ce privește energia din surse regenerabile și dimensiunile referitoare la eficiența energetică și la cercetare, inovare și competitivitate, și ținând seama de provocările comune și obiectivele convenite. Există un potențial semnificativ pentru aprofundarea cooperării în scopul evoluțiilor viitoare în sectorul energiei electrice, inclusiv nevoia de a se acorda ponderi sporite surselor regenerabile de energie și transporturilor nepoluante, ceea ce ar putea avea un impact asupra interconectării rețelelor de energie electrică și a comerțului în regiune.

7. A furniza o privire de ansamblu asupra investițiilor necesare pentru modernizarea economiei cu ajutorul îndeplinirii obiectivelor sale în materie de energie și climă. A furniza o evaluare generală privind sursele investițiilor, inclusiv privind finanțarea corespunzătoare la nivel național și regional și la nivelul Uniunii. A lua, de asemenea, în considerare, ca sursă de finanțare, generarea de transferuri către alte state membre în mod eficient din punctul de vedere al costurilor, în temeiul Regulamentului (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului ([9]).

([7]) SWD(2019) 225.

([8]) Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 328, 21.12.2018, p. 82).

([9]) Regulamentul (UE) 2018/842 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră de către statele membre în perioada 2021-2030 în vederea unei contribuții la acțiunile climatice de respectare a angajamentelor asumate în temeiul Acordului de la Paris și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 (JO L 156, 19.6.2018, p. 26).

8. A enumera toate subvențiile energetice, inclusiv și în special în ceea ce privește subvențiile pentru combustibilii fosili, precum și acțiunile întreprinse și planurile avute în vedere pentru eliminarea lor treptată.

9. A completa analiza interacțiunilor cu politica referitoare la calitatea aerului și la emisiile atmosferice, prin prezentarea și cuantificarea impacturilor asupra poluării aerului în diverse scenarii, prin furnizarea informațiilor de bază și prin luarea în calcul a sinergiilor și a efectelor compensatoare.

10. A realiza o mai bună integrare a aspectelor care asigură o tranziție justă și echitabilă, mai ales prin furnizarea de detalii suplimentare privind impacturile, din punct de vedere social și din punctul de vedere al ocupării forței de muncă și al competențelor, ale obiectivelor, politicilor și măsurilor planificate și îndeosebi ținând seama de impacturile tranziției asupra sectoarelor mari consumatoare de cărbune și mari generatoare de emisii de dioxid de carbon. A dezvolta, în continuare, abordarea prin care se încearcă rezolvarea problemelor legate de sărăcia energetică, inclusiv prin specificarea evaluării în conformitate cu dispozițiile din Regulamentul (UE) 2018/1999.

Adoptată la Bruxelles, 18 iunie 2019.

Pentru Comisie

Miguel ARIAS CAÑETE

Membru al Comisiei